

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 332.

Tolvte Session.

79de Møde.

Løvedagen den 12te Januar Kl. 12.

(Fortfat.)

S. Sæge (fortfat): Men et tvivlsomt Spørgsmaal er det: hvem paahviler Forpligtelsen i det enkelte Tilfælde, naar Forholdene tilfige det, at give de Medlemmer, der ere nødvendige for, at dette Diemed kan opnaaes? Jeg troer, det vilde i mange Tilfælde være i højeste Grad uretfærdigt, om man uden videre vilde paalægge Kirkeeieren Forpligtelse enten til Udvidelse eller Ombygning af Kirken, og jeg tilstaaer, jeg har forgjæves søgt i de Oplysninger, der ere fremkomne, endog den mindste Antydning af, at noget Saadant er afgjort ved Lov eller tidligere Domme. Det er muligt, at der i saa Henseende er affaagt Domme, men det er idetmindste mig ubekendt, og jeg troer ikke, der under Forhandlingerne er fremkommet noget Beviis for, at Spørgsmaalet er afgjort: I saa Henseende troer jeg ogsaa, at baade det oprindelige Lovudkast og det stillede Forslag lide af en væsentlig Mangel. I det oprindelige Regjeringsudkast heed det i § 5: „at naar en Kirke ikke var rummelig nok, saa skulde der tages Bestemmelse af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, om Kirkerne skulde udvides og i hvilket Omfang Udvidelsen skulde finde Sted“; — men dernæst siger den: „nægter Kirkeeieren at efterkomme Ministeriets Bestemmelser, afgjøres Spørgsmaalet ved Domstolene“. I denne Bestemmelse troer jeg netop, at de to Ting ere sammenblandede. Udvidelsen i og for

sig kan Kirkeeieren ikke nægte, og Domstolene ville heller ikke ved deres Skøn kunne afgjøre, hvorvidt Udvidelsen er nødvendig eller ikke, men derimod maae Domstolene afgjøre, hvorvidt Kirkeeierens Nægtelse af at tilflyde Medlemmer for at ombygge Kirken er berettiget eller ikke, og denne Ret for Domstolene troer jeg det er absolut nødvendigt at opretholde, naar vi skulle værne om denne Eiendomsret ligesom om enhver anden Eiendomsret i Landet. Det er dette, som er overseet af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds. Han siger i sit Forslag: „nægter Eieren eller Bestyreren af Kirke-medlemmerne at efterkomme en saadan Bestemmelse, afgjøres Sagen ved Lov“ (Tilføjning: Nei, det er Underændringsforslaget!); det er den ærede Rigsdagsmands eget Forslag, der bestemmer det, og Underændringsforslaget optager det Samme. Naar altsaa Kirkeeieren nægter, at der paahviler ham en Forpligtelse til at tilflyde disse Medlemmer, saa skal han ikke være berettiget til som enhver anden Mand at tye til Domstolene for at faae Spørgsmaalet om sin Forpligtelse afgjort ved Dom; men vi skulle ved Lov kunne paalægge ham en ganske ekstraordinær Skat og sige: Du har at udrede den, enten Du kan overkomme det eller ikke. Jeg troer, det vilde i allerhøjeste Grad være et Misbrug af den Lovgivende Myndighed, naar man saaledes vilde hindre den enkelte Eier i at kunne faae afgjort sin Forpligtelses Udstrækning ved Dom. Vi kunne give en Lov, som ordner dette Forhold for Fremtiden, og tage Bestemmelsen med Hensyn til nye Kirker og deslige, men vi kunne ikke forstyre det Forhold, der nu bestaaer, og igjennem en For-